

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Kende Péter Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Kende Péter ügyvéd) által képviselt dr. felperes neve (felperes címe) felperesnek, a **jogtanácsos neve** (I.rendű alperes címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a **jogtanácsos neve** (II.rendű alperes címe) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, a **III. rendű alperesi képviselő neve** (III.rendű alperes címe) által képviselt III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. február 25. napján meghozott 71.P.24.576/2014/24. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a II. rendű alperest terhelő marasztalási összeget 500.000 (Ötszázezer) forintra és az elsőfokú ítéletben meghatározott késedelmi kamataira, az elsőfokú perköltség mértékét 31.750 (Harmincegyezer-hétszázötven) forintra, a felperes illetékfizetési kötelezettségét 30.000 (Harmincezer) forintra leszállítja. Az állam által viselt kereseti illeték összegét 30.000 (Harmincezer) forintra felemeli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 9.525 (Kilencezer-ötszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására az államnak 16.000 (Tizenhatezer) forint fellebbezési illetéket, 40.000 (Negyvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam visel.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök 2012. február 13. napján **b.-i T.** utca 24. I.1. számú ingatlanban a felperest igazoltatták, átvizsgálták, majd előállították. A fenti időpontban az ügyészség képviselőjében dr. **N.Zs.** ügyész, dr. **N.A.** ügyész és dr. **Sz.B.** az

eljáráskor ügyészégi fogalmazó házkutatást végzett. I. rendű alperes állományába tartozó rendőrök a felperest a ... Ügyészségen előállították, majd az ... számú átkísérési utasítás alapján a ... Fogdaszolgálati Alosztálynak befogadásra átadták.

II. rendű alperes állományába tartozó rendőrök 2012. november 14. napján 6 óra 5 perckor **a b.-i T.** utca 24. I. emelet 1. szám alatti ingatlanban házkutatás foganatosítása végett megjelentek, tájékoztatták a felperest, hogy vele szemben bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása intézkedés kerül foganatosításra, felperes kezeit megbilincseltek, majd a **B.** hivatali épületébe előállították. A bilincset II. rendű alperes 6 óra 50 perctől 7 óra 5 percre alkalmazta.

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperesnek az emberi méltósághoz, személyes szabadsághoz való jogát azzal, hogy 2012. február 13. napján a **b.-i T.** utca 24. szám alatti ingatlanban történt rendőri intézkedés foganatosítása során a felperest megbilincselte, továbbá megsértette a felperes emberi méltóságát és személyes szabadságát azzal, hogy 2012. február 13. napján lezajlott ügyészi kihallgatás végeztével a ... utcába szállítás után megbilincselte.

Kérte annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes megsértette a felperesnek az emberi méltósághoz és személyes szabadsághoz való jogát azzal, hogy 2012. november 14. napján a **b.-i T.** utca 24. szám alatti ingatlanban történt rendőri intézkedés foganatosítása során a felperest megbilincselte, továbbá a 2012. február 15. napján foganatosított rendőri intézkedés során a felperest a ... Bíróság tárgyalótermébe szállította, amelynek során a felperest megbilincselte, megbilincselve tartotta. Kérte annak megállapítását, hogy a III. rendű alperes megsértette a felperesnek az emberi méltósághoz és személyes szabadsághoz való jogát azzal, hogy 2012. február 13. napján a **b.-i T.** utca 24. szám alatti ingatlanban történt rendőri intézkedés foganatosítása során ...

Főügyészség ... Ügyészség részéről jelenlévő ügyészek az I. rendű alperes törvénysértő eljárását nem akadályozták meg.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Ezen összeg után I. rendű alperes esetében 2012. február 13. napjától, II. rendű alperes esetében 2012. november 14. napjától, III. rendű alperes esetében 2012. február 13. napjától a kifizetés napjáig járó, Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetését is kérte. Keresetét a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontjára és e) pontjára, a Ptk. 339. § (1) bekezdésére és 355. §-ára alapította.

I., II. és III. rendű alperesek a kereset elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy II. rendű alperes megsértette a felperes emberi méltóságát és személyes szabadságát azzal, hogy 2012. november 14. napján a **b.-i T.** utca 24. szám alatt foganatosított rendőri intézkedés során felperest megbilincselte.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 700.000 forintot és ezen összeg után 2012. november 14. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, továbbá 70.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet

elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg I. rendű alperesnek 15 napon belül 30.000 forint perköltséget, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 120.000 forint kereseti illetéket. Az eljárás során felmerült 18.000 forint feljegyzett kereseti illetékről ezt meghaladóan akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A keresetet a Ptk. 339. §, 355. § (1) bekezdés, Ptk. 75. § (1) bekezdés, 76. § és 84. § (1) bekezdésének felhívásaival bírálta el. Rámutatott, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetének a ténybeli alapját nem bizonyította.

A 2012. február 13-i eljárásról készült rendőri jelentés közokirat, amely az ellenkező bizonyításáig tanúsítja a benne foglalt intézkedés megtételét. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzítette, hogy III. rendű alperes jelenlétében I. rendű alperes a felperes **b.-i T.** utca 24. I. emelet 1. szám alatti ingatlanában házkutatást végzett, az intézkedés során azonban kényszerítő eszközt nem alkalmazott. Nem rögzíti a bilincs alkalmazását a 2012. február 14. napján készült jelentés sem. Nem igazolta a felperessel szemben alkalmazott bilincset a felperes lányának tanúkénti meghallgatása sem.

Ténybeli alap hiányában nem alapos a felperesnek a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete sem. Felperes a bilincselés bizonyítottsága hiányában ugyanis alaptalanul sérelmezte, hogy az intézkedésen jelenlévő ügyészek a bilincselést nem akadályozták meg. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy az ügyesszeg közvetlen utasítást a kényszerintézkedés mellőzésére nem adhat, a bilincs alkalmazása, indokoltsága eldöntése rendőrszakmai kérdés, amely tárgyában a helyszínen eljáró rendőrök döntenek.

II. rendű alperes nem vitatta, hogy 2012. november 14. napján kelt a **b.-i T.** utca 24. I. emelet 1. szám alatti ingatlanban a felperest igazoltatta, majd előállította, az intézkedés során a felperessel szemben bilincset alkalmazott. A kényszerítő eszköz alkalmazására szökés megakadályozása érdekében volt szükség. Az Rtv. 93/B. § (1) és (2) bekezdésének felhívását követően rámutatott, hogy a felperes panaszt nem terjesztett elő, ez azonban a perben irreleváns, mert a jogorvoslati lehetőség a kár elhárítására nem volt alkalmas. Az Rtv. 48. § a), b), c), d) pontja ismertetését követően kifejtette, hogy a bilincselés jogszerű alkalmazásához szükséges olyan körülmények megállapíthatósága, amelyek az intézkedés biztonságát eredményességét veszélyeztető helyzetek bármelyikére utalnak. Pusztán az előállítás célja alapján nem állapítható meg, hogy az eljárás alá vont személlyel szemben indokolt preventív jelleggel a bilincs alkalmazása. Amennyiben az eljárás alá vont személy magatartása passzív, ellenszegülésre utaló jel nincs, úgy nem állapítható meg az sem, hogy a jogszabály mely pontja alapján indokolt a bilincs alkalmazása. II. rendű alperes maga sem állította, hogy felperes a bilincselésre okot adott, ellenszegülő magatartást tanúsított. Ekként a perbeli esetben a bilincs előállításához történő automatikus alkalmazása nem volt jogszerű. II. rendű alperes nem mentesülhet a kártérítési felelősség alól arra hivatkozással sem, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Amennyiben ugyanis jogszabályi alap nélkül került alkalmazásra a bilincs, az elvárható magatartás tanúsítása nem állapítható meg. Idős emberek esetében a hatóság rendelkezésének megfelelő magatartás nyilvánvalóan enyhébb súlyú intézkedésekkel is elérhető.

A 2012. február 15. napján történt bilincseléssel összefüggésben felperes a keresete ténybeli alapját nem bizonyította, így nem állapítható meg az, hogy a fenti időpontban a bilincselést II. rendű alperes alkalmazásában álló rendőrök végezték volna.

A kártérítés összegének meghatározásánál figyelemmel volt a jogsértés időtartamára, az intézkedéssel okozott pszichés teherre, továbbá arra, hogy több évtizedes közalkalmazotti múlttal rendelkező személy terhére valósult meg a jogsértés, továbbá a felperes életkorára. Köztudomású ténynek tekintette, hogy a bilincselés törvénytisztelő állampolgárnak komoly pszichikai megterhelést okoz. Alaptalannak tartotta azon felperesi hivatkozást, hogy az alperesek magatartása a testi épséghez, egészséghez fűződő jogát sértette. Felperes alvászavarát, homeopátiás nyugtatók szedését bizonyítékokkal nem támasztotta alá, saját elmondása szerint nem járt panaszai miatt orvosnál, az egészségügyi következményekről készült orvosi iratok hiányában az esetleges szakértői vizsgálatnak alapja nincs, a további bizonyításnak helye nem volt. Fenti körülményekre figyelemmel a bíróság mérlegeléssel megállapította, hogy a felperes kára 700.000 forint nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. Ezt meghaladóan a keresetet a bíróság elutasította.

Az ítélettel szemben II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a keresetet utasítsa el, továbbá marasztalja a felperest perköltségben. Másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegét a megítélt összeg felére szállítsa le.

Érvelése szerint a Ptk. 349. § szerint a kárfelelősség csak akkor állapítható meg, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati eszközöket igénybe vette. Ismertette az Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdését, továbbá a 33. § (2) bekezdés b) pontját, 13. § (1) bekezdését. Felperesnek törvényes lehetősége volt arra, hogy amennyiben a rendőri intézkedést sérelmesnek tartja, azzal szemben panasszal éljen. Felperes azonban ezen jogosítványával nem élt, a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt különös feltétel ekként hiányzik.

Megítélése szerint az állásigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének általános feltételei sem állnak fenn. Az eljárás megindításához nem szükséges a bizonyosság, elegendő annak valószínűsítése, hogy szabálysértés, bűncselekmény történt, annak elkövetésével meghatározott személyek valamely tény alapján összefüggésbe hozhatóak. A kényszerintézkedés fokozatának megválasztásakor a rendőrség a rendelkezésre álló tények és körülmények alapján dönt. A bilincs használata a felperes ... utcai fogdába történő szállítása során az Rtv. 48. §-a és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet alapján jogszerű volt. A rendőri jelentés nem rögzített többlettényállási elemet, ez azonban nem teszi a rendőri intézkedést jogellenessé, hiszen a bilincs alkalmazásának törvényi indoka konkrétan megjelölésre került. Nem értett egyet az elsőfokú ítélet azon okfejtésével, miszerint a bilincs használatára automatikusan, preventív jelleggel került sor. Az intézkedés alá vont személy helyszínen tanúsított magatartásának, pszichés állapotának a megítélése minden esetben az intézkedő mérlegelési feladata. Abból, hogy a felperes az előállítás helyszínén az intézkedés megkezdésekor együttműködött, nem következik az, hogy az intézkedő rendőrök személyes észlelése alapján nem tanúsított olyan magatartást, amely az intézkedés eredményességét

veszélyeztette. Ennek megítélése olyan rendőrszakmai kérdés, amely a helyszínen észleltek függvényében ítéelhető meg. Amennyiben a felperessel szemben foganatosított intézkedés jogalapja tekintetében a Fővárosi Ítéeltábla a II. rendű alperesi érvelést nem osztja, akkor álláspontja szerint az II. rendű alperes azért mentesült, mert magatartása nem volt felróható. Álláspontja szerint a II. rendű alperes munkatársai a konkrét tényállás során úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, vétkeességük hiányzik, kárfelelősségük ezért nincsen. Hivatkoztak az ítéelkezési gyakorlatban kialakult egységesnek tekinthető azon jogelvre, amely szerint a jogértelmezésben és a jogalkalmazásban történt tévedések vagy hibák a felróhatóság körén kívül esnek.

Másodlagosan indítványozta, hogy a nem vagyoni kártérítés mértékét a Fővárosi Ítéeltábla 350.000 forintba szállítsa le. Hivatkozott az Alkotmánybírószág gyakorlatára, mely szerint pénzbeli kártérítésnek a nem vagyoni károknál az a funkciója, hogy az elszennvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról olyan mértékű vagyoni előny biztosításával gondoskodjon, amely az elszennvedett sérelemért körülbelül egyenlő mértékű, vagy azzal arányban álló másnemű előnyt nyújt. Felperesnek tehát nem elegendő a ténylegesen bekövetkezett hátrányt bizonyítani, bizonyítani kell annak mértékét is, hiszen csak ennek alapján ítéelhető meg az elszennvedett sérelem. Mivel felperes nem tudta bizonyítani a kárát, ennek mértékét, az elsőfokú ítéelben meghatározott nem vagyoni kárpótlás mértéke mindenképpen eltúlzott. Álláspontja szerint a nem vagyoni kártérítés mértéke körében az elsőfokú bíróság nem vonta értékelése körébe azt a tényt, hogy a felperes személyes szabadságának korlátozására igen rövid ideig, mindössze 15 perces időtartamban került sor. Felperes előállításának mindösszesen lánya volt a szemtanúja, maga sem a helyszínen, hanem csak a helyszín közelében tartózkodott a gépjárművében. Az előállítás a külvilág felé semmilyen szinten nem jelentkezett, csak egyetlen családtagja észlelte, a felperes emberi méltósága ezért nem sérült.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéeltábla az elsőfokú bíróság ítéelét II. rendű alperes tekintetében hagyja helyben.

Előadta, hogy felperesnek valósz jogorvoslati lehetősége nem volt. A tényleges jogorvoslatnak csak az tekinthető, amely képes megakadályozni a sérelmes cselekmény bekövetkezését. Az intézkedő rendőrök kötelezettségüket akként is teljesíthették volna, ha nem bilincselik meg a felperest, együttműködése nyilvánvaló volt, semmi nem utalt arra, hogy a bilincselés jogszabályi feltételeinek valamelyikét észlelni lehetett volna, II. rendű alperes ezért nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A nem vagyoni kártérítés mértékével összefüggésben kifejtette, hogy felperest emberi mivoltában megalázták, így vezették el a lakóházi környezetéből, ahol több mint 15 éve lányával és unokáival ismert személy, megbecsült ember volt. Hónapokig gyógyszeréken élt, nem mozdult ki a lakásból, a szégyenérzet miatt. Nem gyakorolhatta a kereső tevékenységét, mindez teljesen megalapozatlanul történt, hiszen ... Főosztálya 2015. július 24-én kelt .../191. számú határozatával a nyomozást megszüntette.

A II. rendű alperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés). A másodfokú eljárás során a felek nem támadták az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezését, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ezen rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett. A másodfokú eljárás tárgyát a II. rendű alperes által 2012. november 14. napján 6 óra 50 perctől 7 óra 5 percig alkalmazott bilincs jogszerűsége, II. rendű alperes kártérítési felelősségének fennállása, ezzel összefüggésben álló nem vagyoni kár képezte.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 76. § szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. Személyiségi jogi sérelemről abban az esetben van szó, ha a sérelem a személyiséget, a személyiségi jog által védett életminőséget sérti vagy veszélyeztet. A tisztán vagyoni felelősségtől eltérően a személyhez fűződő jogok megsértése esetén a jogellenesség alapja az, hogy a törvény a Ptk. 75. § által a személyhez fűződő jogokat a vagyoni jogokkal egy sorban védelem alá helyezi és mindenkit arra kötelez, hogy a személyhez fűződő jogokat tiszteletben tartsa. A személyhez fűződő jogok sérelme esetén a jogellenességet – többek között – az zárhatja ki, ha a jogszabály feljogosítja a jogalanyt a sérelmes cselekmény tanúsítására. A cselekvés szabadságát objektíve sértheti az előállítás, őrizetbe vétel, bilincs alkalmazása. Amennyiben az adott rendőri intézkedés fogantatására jogszabály felhatalmazást ad, a személyhez fűződő jog megsértése nem valósul meg.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. § (1) bekezdés szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Az Rtv. 19. § (2) bekezdés szerint a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatóak. Az Rtv. 48. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására, ellenszegülés megtörésére.

A .../2009. bü. számú jelentés szerint II. rendű alperes a bilincset a felperessel szemben 2012. november 14. napján 6 óra 50 perctől 2012. november 14. 7 óra 5 percig alkalmazta az Rtv. 48. § c) pontja alapján. Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásában azonban olyan felperesi magatartást nem rögzített, amely a felperes szökésére, annak megkísérlésére utalt volna. A jelentés szerint II. rendű alperes arról tájékoztatta a felperest, hogy vele szemben bilincset fog alkalmazni és előállítja, melyet a felperes tudomásul vett. Nem indokolja a bilincs alkalmazását a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 41. § (1) bekezdés c)

pontja sem. Ezen rendelkezés szerint bilincs alkalmazása az Rtv. 48. §-ban meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt, akinek elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg. A rendelkezésre álló peradatok alapján arra nem vonható le következtetés, hogy az intézkedés helyszínénél szolgáló lakásban egyedül tartózkodó, a rendőrséggel együttműködő, 2012. november 14. napján 69 éves dr. felperes neve szökése bilincs alkalmazása nélkül nem volt megoldható. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszabályi feltételei nem álltak fenn, mely ekként a felperes személyiségi jogának sérelmét eredményezte.

A bilincs alkalmazása a személyes szabadság korlátozásával jár, azonban ezzel egyidejűleg olyan megalázó, kiszolgáltatott helyzetet is eredményez, amely abban az esetben is a felperes emberi méltóságának sérelmével jár, ha azt esetleg a hatóság tagjai kívül más nem észleli. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést mind a személyes szabadság, mind az emberi méltóság sérelme tekintetében helytálló döntéssel állapította meg. Helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a jogsértéssel összefüggésben Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jogkövetkezményt is, II. rendű alperes kártérítési felelősségéről helyesen Ptk. 349. § (1) bekezdés és a Ptk. 339. § (1) bekezdés felhívásával foglalt állást.

A perbeli esetben a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt különös feltételek fennállását a panasz hiánya nem zárja ki, mert a bilincs alkalmazásának elhárítására a panasz – mint jogorvoslat – annak való helyt adás esetén sem alkalmas.

Az elsőfokú bíróság abban is helyesen foglalt állást, hogy fennállnak a szerződésen kívüli károkozás Ptk. 339. § (1) bekezdésben foglalt egyéb feltételei is. II. rendű alperes aaptalanul hivatkozott fellebbezésében a felróhatóság hiányára. Kétségtelen, hogy az Rtv. 48. §-ban foglalt feltételek fennállása, a kényszerítő eszköz alkalmazásának szükségessége minden esetben a szituációt értékelő rendőrszakmai kérdés. Ez azonban nem jár együtt azzal, hogy a bilincs alkalmazása miatt a hatóság kártérítési felelőssége kizárt. Annak eldöntése, hogy II. rendű alperes úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, mindig a konkrét tényállás alapján lehetséges. A kereset tárgyává tett esemény során nem volt olyan tény, amely a felperes szökésére vagy arra utalt volna, hogy a szökést bilincs alkalmazása nélkül nem lehet megakadályozni. Ezt megalapozó ok nélkül pedig kényszerítő eszköz nem alkalmazható, mert arra jogszabály nem ad felhatalmazást. Helytállóan foglalt ezért állást az elsőfokú bíróság ítéletében akként, hogy II. rendű alperes jogellenes intézkedése egyben felróhatónak is tekinthető.

Az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű nem vagyoni kártérítéssel azonban a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet az alábbi okokból.

Felperes az I. és II. rendű alperes által 2012. február 13., 2012. február 15. és 2012. november 14. napján alkalmazott bilincseléssel összefüggésben érvényesítette a nem vagyoni kártérítés iránti igényét, mellyel összefüggésben I., II. és III. rendű alpereseket egyetemlegesen 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Állította, hogy a bilincselésnek szemtanúja volt leánya és unokája is, amely különösen szégyenletes volt számára. Vércukorszintje, vérnyomása hetekig nem állt helyre, alvási zavarai voltak, antidepresszáns gyógyszerek szedésére szorult. Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott rendelkezései szerint azonban a 2012. február 13., majd 15. napján történt intézkedés jogszerűtlennek nem tekinthető, a felperes kizárólag a 2012. november 14. napján 6 óra 50 perctől 7 óra 5 percig alkalmazott bilincseléssel összefüggésben tarthat igényt nem vagyoni kompenzációra. Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem érintett indokai szerint a felperes egészségügyi panaszai II. rendű alperesi intézkedéssel nem állnak összefüggésben. Emellett a .../16. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint felperes leánya és unokája a 2012. februári eseményekre tudott visszaemlékezni, a 2012. november 14.-i történéseknek szemtanúja nem volt. Az ítélet tábla emellett figyelembe vette, hogy a kényszerintézkedést II. rendű alperes mindössze 15 percen keresztül alkalmazta. A jogsértés tárgyi súlyára, II. rendű alperesi felróhatóságra tekintettel a felperes által átélt sérelem kompenzálására 500.000 forint mutatkozik szükséges, egyben elégséges összegnek.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta, és a II. rendű alperest terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 500.000 forintra és az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű késedelmi kamataira, a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 500.000 forint után a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapított 25.000 forint+ÁFA ügyvédi munkadíjra leszállította. A felperes I., II. és III. rendű alpereseket egyetemlegesen 1.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni, a per tárgyának értéke erre tekintettel 1.000.000 forint (EBH1999. 94.), a felperes által le nem rótt kereseti illeték 60.000 forint. Felperes 500.000 forint tekintetében pernyertes, a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján ezért kereseti illetékfizetési kötelezettségét a Fővárosi Ítélet tábla 30.000 forintra leszállította azzal, hogy a fennmaradó 30.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére a II. rendű alperes 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló illetékmentességére tekintettel az állam köteles. Az elsőfokú ítélet ezt meghaladó rendelkezéseit helyben hagyta.

A fellebbezési érték 700.000 forint, a le nem rótt fellebbezési illeték az 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés alapján 56.000 forint. A másodfokú eljárás során a felek pernyertességének aránya 71%-29% felperesre kedvezőbben. A másodfokú perköltség a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 17.500 forint+ÁFA, a különbözeti pertárgyérték számítás alapján II. rendű alperes a felperesnek ekként 7.500 forint+ÁFA, azaz 9.525 forint másodfokú perköltség megfizetésére köteles. A fellebbezési illetékből felperes 16.000 forintot visel a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján, míg ezt meghaladóan le nem rótt 40.000 forint fellebbezési illetéket II. rendű alperes pervesztességére tekintettel az állam viseli.

Budapest, 2016. október 11.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. Hídvéginé dr. Adorján Livia s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kovács Judit tisztviselő